

Nr 3

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1965/66 inom utrikesdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

DRIFTBUDGETEN**Tredje huvudtiteln****Utrikesdepartementet m. m.**

1:o) **Utrikesförvaltningen: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (bilaga 5, punkt A 1, s. 4—9 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 4 januari 1965) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för utrikesförvaltningen i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för utrikesförvaltningen att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66, dels ock till Utrikesförvaltningen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 44 239 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 39 350 000 kr.

Beträffande *diplomatisk och konsulär personal* framhålles i huvudsak följande.

I det omorganisationsförslag rörande utrikesrepresentationen, som framlades i prop. 1963: 75 och som sedermera antagits av riksdagen, förordades inrättandet av åtta tjänster i den högsta sändebudslönegraden B 6, nämligen i Bonn, Helsingfors, Köpenhamn, London, Moskva, Oslo, Paris och Washington. Sedermera har det befunnits önskvärt att kunna placera även chefen för Sveriges ständiga representation vid Förenta Nationerna i New York i samma lönegrad med hänsyn till det arbete och ansvar, som åvilar den som vid världsorganisationen för Sveriges talan. Departementschefen

föreslår därför, att denna sändebudsbefattning, som nu är placerad i lönegraden Bo 4, höjes till Bo eller Br 6. Det förutsättes få ankomma på Kungl. Maj:t att i varje särskilt fall fatta beslut rörande anställningsform.

Ambassaden i Dar-es-Salaam, som inrättades år 1963, är underställd ambassaden i Nairobi och förestås av en förste ambassadsekreterare i lönegraden A 23. Arbetet vid ambassaden i Dar-es-Salaam har vuxit snabbt, icke minst på biståndsområdet, där ett stort nordiskt biståndsprojekt är under utförande. Departementschefen förordar, att tjänsten som chef för ambassaden uppflyttas från lönegraden Ao 23 till rådsgraden Bo 1.

Verksamheten vid Sveriges ständiga delegation hos de internationella organisationerna i Genève är i huvudsak uppdelad på två underavdelningar, den ena väsentligen inriktad på allmänna tull- och handelsavtalet (GATT), den andra på den europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA). Det synes lämpligt att vardera av dessa två underavdelningar förestås av en tjänsteman i rådsgraden. Detta kräver inrättande av en tjänst som ambassadråd i lönegraden Bo 1, vilket bör ske genom uppflyttning av en tjänst som förste ambassadsekreterare.

Under de senaste åren har den svensk-sovjetiska handeln ökat och ambassadens i Moskva handelskontakter med de sovjetiska myndigheterna intensifierats. För att möta de ökade arbetsuppgifterna föreslår departementschefen att en tjänst som förste ambassadsekreterare i lönegraden A 23 med huvudsaklig inriktning på handelsfrågor inrättas med placering vid ambassaden i Moskva.

Departementschefen föreslår att en tjänst i reglerad befordringsgång för kanslister inom utrikesförvaltningen inrättas med placering vid ambassaden i Sofia.

Beträffande *administrativ personal* erinras om att utrikesdepartementets personalavdelning omorganiserades genom beslut av 1963 års riksdag. Under den tidrymd, som den nya organisationen varit i kraft, har arbetsuppgifterna främst inom sektion P (personalplanering, rekrytering m. m. av diplomatisk och konsulär personal) ökat kraftigt. Därför har sektionen tillförts en tjänsteman ur kanslistkarriären utöver i organisationsplanen förutsedd personal. Då ärendefrekvensen inom denna sektor tenderar att ytterligare öka, är det erforderligt att denne befattningshavare permanent tillföres sektionen. Med hänsyn till ärendenas art föreslås inrättande för ändamålet av en ny tjänst i lönegraden A 21.

Med stöd av Kungl. Maj:ts beslut den 29 maj 1964 har tillsatts en kommitté med uppgift att granska och framlägga förslag rörande utrikesförvaltningens kamerala organisation. Denna kommitté har i avvaktan på slutligt betänkande föreslagit, att revisionsdetaljen vid utrikesdepartementets ekonomibyrå skall förstärkas för att medge en utvidgad granskning av beskickningarnas räkenskaper. Den föreslagna personalförstärkningen skall uppgå till en amanuens i reglerad befordringsgång, en assistent i lönegraden Ao 17 och tre kansliskrivare i Ae 11. Samtidigt kan en tjänst som kontors-

skrivare i Ao 13 indragas. Departementschefen förordar den föreslagna personalförstärkningen.

För att sköta och övervaka utrikesförvaltningens tämligen vitt förgrenade telekommunikationsnät finns inom utrikesförvaltningen en arvodes-tjänst som radiotekniker med lön motsvarande A 17. Telex- och radionätet har under de senaste åren vuxit snabbt och kraven på teknisk kompetens och administrativ förmåga hos den som anförtros tillsynen av telematerielen har höjts. Departementschefen föreslår därför att arvodestjänsten indrages och en ny tjänst som byråassistent i lönegraden Ae 19 inrättas för ifrågavarande arbetsuppgifter.

I utrikesdepartementets personalförteckning finns uppförd en tjänst som expeditionsförman i lönegraden Ao 11. Tjänsteinnehavarens arbetsuppgifter består i att organisera och leda arbetet inom expeditionsvaktkåren, för närvarande närmare femtio man, ävensom att biträda vid rekrytering av denna personal. Vid sidan härav utför expeditionsförmannen diverse sysslor, varav främst bör framhållas tillsyn av vissa praktiska säkerhetsanordningar. Expeditionsförmannens tjänsteuppgifter är förenade med stor grad av självständighet och ansvar. Departementschefen föreslår därför, att ifrågavarande tjänst utbytes mot en befattning som assistent i lönegraden Ao 15.

På grund av utrikesförvaltningens tillväxt under senare år har behovet av biträdeshjälp ökat. Departementschefen föreslår inrättandet av en kansli-skrivartjänst i lönegraden Ae 11, avsedd att placeras på ekonomibyråns inkomst- och kravdetalj, samt av två kontoristtjänster i Ae 9, huvudsakligen avsedda för utlandsmyndigheternas behov. Därjämte bör en extra kanslibiträdets-tjänst i A 7 vid lönebyråns sjukvårdssektion extraordinariesättas. Detsamma gäller en extra assistenttjänst i lönegraden A 17 vid personalbyråns utbildningssektion.

För handhavande av möbel- och inventariebeståndet inom utrikesdepartementets lokaler föreslås att en tjänst som materialförvaltare i lönegraden Ae 13 inrättas. Befattningshavaren skall öva tillsyn över inventarierna och viss annan materiel m. m. samt ansvara för registrering, kortföring och värd. Tjänsten föreslås placerad vid ekonomibyråns sektion för rationalisering och intern service.

Beträffande *specialattachéer* föreslås att en befattning som attaché för ekonomiska frågor i lönegraden Ae 25 inrättas vid Sveriges ständiga representation vid Förenta Nationerna i New York. Tjänsten bör normalt rekryteras utanför den diplomatiska karriären.

Vid ambassaden i Washington finnes en befattning såsom kulturattaché i lönegraden A 25. Vid ambassaden i Bonn har sedan länge motsvarande arbetsuppgifter handlagts av en befattningshavare med tjänst som förste ambassadsekreterare. Med hänsyn till vederbörandes arbetsuppgifter föreslås att den nämnda tjänsten utbytes mot en kulturattachébefattning i lönegraden Ae 25 med placering vid ambassaden i Bonn.

Departementschefen förordar vidare att såsom ett led i upprustningen av

Sveriges upplysningsverksamhet utomlands ambassaden i Helsingfors måtte kompletteras med en tjänsteman med ställning såsom pressattaché i lönegraden Ae 25 med uppgift att verka för att tillgodose föreliggande allmänna upplysnings- och kulturutbytesbehov. Det synes lämpligt att denne tjänsteman skall kunna utöva sin verksamhet även på finska språket.

De olönade konsulatet i Rotterdam och Narvik, som under senare år fått ökad betydelse för de svenska intressena, föreslås från och med nästa budgetår skola uppföras som lönade konsulat. Denna förändring är av rent formell natur och medför icke några kostnader för statsverket.

Vidare beräknas medel för de lönegradsförändringar som chefen för civildepartementet föreslagit vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor.

Slutligen föreslås att chefen för personalbyrån vid administrativa avdelningen erhåller ställning som biträdande avdelningschef med utrikesråds titel. Departementschefen förordar även, att byråchefstjänsten för säkerhetsfrågor i lönegraden Be 1 ordinariesättes i lönegraden Bo 1.

Utskottet vill erinra om att 1963 års riksdag fattade beslut om utrikesförvaltningens organisation och personalbehov. Av propositionen framgår att i vissa avseenden behov av kompletteringar föreligger.

Enligt nämnda beslut inrättades åtta tjänster i den högsta sändebudslönegraden B 6. Utskottet har icke någon erinran mot att även chefen för Sveriges ständiga representation vid Förenta Nationerna i New York placeras i samma lönegrad. Utskottet tillstyrker alltså, att nämnda sändebudsbefattning, som nu är placerad i Bo 4, höjes till Bo eller Br 6.

Av propositionen framgår att arbetet vid ambassaden i Dar-es-Salaam ökat bl. a. på biståndsområdet, där ett stort nordiskt biståndsprojekt är under utförande. Med hänsyn härtill vill utskottet biträda förslaget att chefen för ambassaden, som nu är en förste ambassadsekreterare i lönegraden Ao 23, uppflyttas till rådsgraden Bo 1.

Utskottet finner skäl tala för att en befattning som ambassadråd i lönegraden Bo 1 inrättas vid Sveriges ständiga delegation hos de internationella organisationerna i Genève. Detta synes böra ske genom uppflyttning av en tjänst som förste ambassadsekreterare.

Vad departementschefen i övrigt föreslagit beträffande utrikesförvaltningens tjänster för diplomatisk och konsulär personal har icke givit utskottet anledning till erinran.

I fråga om den administrativa avdelningen i utrikesdepartementet framläggas förslag, som avse att anpassa densamma till de arbetsuppgifter den ställts inför. Vid avdelningens personalbyrå hemställs om viss personalförstärkning. Sålunda föreslås bl. a. inrättande av en ny tjänst i lönegraden A 21. Vidare förordas att revisionsdetaljen vid ekonomibyrån utbygges i enlighet med vad en särskild kommitté för utredning av utrikesförvaltningens

kamerala organisation förordad. Vid sin granskning av dessa och övriga förslag beträffande den administrativa personalen har utskottet icke funnit något vara att erinra. Detta innebär utöver det anförda bl. a. att chefen för personalbyrån vid administrativa avdelningen erhåller ställning som biträdande avdelningschef med utrikesråds titel och att byråchefstjänsten för säkerhetsfrågor i lönegraden Be 1 ordinariesättes i Bo 1.

Departementschefen har framlagt förslag rörande förstärkning av specialattachéverksamheten. Sålunda föreslås inrättande av en pressattachébefattning vid ambassaden i Helsingfors, avsedd att beklädas av tjänsteman, som behärskar finska språket och är särskilt inriktad på det svensk-finska kultur- och informationsutbytet. Ambassaden i Bonn föreslås skola tillföras en befattning i lönegrad Ae 25 som kulturattaché genom utbyte av en tjänst som förste ambassadsekreterare, vilken för närvarande handlägger motsvarande arbetsuppgifter. Vidare föreslås inrättande av en specialattachébefattning i lönegrad Ae 25 vid Sveriges ständiga representation vid Förenta Nationerna i New York med uppgift att följa vissa ekonomiska och finansiella spörsmål.

Utskottet har funnit skäl föreligga att tillstyrka vad sålunda föreslagits.

Utskottet vill erinra om att utskottet numera tillstyrkt Kungl. Maj:ts förslag i bilaga 2 till årets statsverksproposition, såvitt nu är i fråga.

Bifall till de föreslagna personalförändringarna innebär en anslagsökning av 4 889 000 kr.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för utrikesförvaltningen i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för utrikesförvaltningen att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen, ministern för utrikes ärendena	60 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	10 418 000
3. Arvodet bestämda av Kungl. Maj:t	20 000
4. Exspektansarvodet bestämda av Kungl. Maj:t	300 000
5. Avlöningar till icke-ordinarie personal	8 233 000
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	9 567 000
a) Representationsbidrag till ministern för utrikes ärendena ..	30 000

b) Representations- och hyresbidrag till vissa befattningshavare i utrikesdepartementet	77 000
c) Utlandstillägg	6 000 000
d) Särskilda förmåner i övrigt, förslagsvis	3 460 000
7. Rörligt tillägg, förslagsvis	10 591 000
8. Av vederbörande utlandsmyndigheter anställd personal	4 900 000
9. Ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, förslagsvis	150 000
	<hr/>
	Summa kr. 44 239 000

c) till *Utrikesförvaltningen*: *Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 44 239 000 kr.

2:o) **Utrikesförvaltningen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt A 2, s. 9 och 10) att till i frågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 12 423 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 11 011 000 kr.

Anslagsposten Reseersättningar har med hänsyn till att kostnaderna för flyttningsresor m. m. avses komma att belasta posten Flyttningersättningar ansetts böra minskas med 400 000 kr. Sistnämnda post har på grund av dels denna omläggning, dels väntade kostnadsstegringar och en betydande balans föreslagits ökad med 1 300 000 kr. Anslagsposten Publikationstryck föreslås minskad med 60 000 kr. Posten *Expenser* föreslås höjd med sammanlagt 572 000 kr.

Utskottet har vid sin granskning av den verkställda anslagsberäkningen icke funnit något vara att erinra, varför utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Utrikesförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 12 423 000 kr.

3:o) **Representationsbidrag till utlandstjänstemän.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt A 3, s. 10 och 11) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 3 600 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 3 300 000 kr.

Den föreslagna uppräknings av anslaget är betingad av kostnadsökningar utomlands samt tillkomsten av nya utlandsmyndigheter och ökad personal utomlands. Anslaget är reserverat för utomlands stationerad personal. Under innevarande budgetår har personalsituationen inom utrikesför-

valtningen nödvändiggjort att ett antal i Sverige stationerade och i departementet tjänstgörande tjänstemän måst tagas i anspråk för utlandstjänstgöring under längre eller kortare tid för överbryggande av vakanser till följd av sjukdom, avgång ur tjänst etc. Dessa vikarier har därvid ej omstationerats, vilket skulle medfört onödiga kostnader för flyttning, förflyttningsbidrag m. m. Emellertid får dessa tjänstemän stundom vidkännas kostnader för av tjänsten betingad representation, varvid förevarande anslag tagits i anspråk. Departementschefen avser att om riksdagen ej har något att erinra häremot, även i fortsättningen använda förevarande anslag för representationsbidrag som, efter hörande av lönenämnden, prövas böra utgå till tjänsteman i utrikesdepartementet, vilken utan omstationering tages i anspråk för tjänstgöring inom utrikesrepresentationen.

Utskottet. Enligt beslut av 1963 års riksdag skall för utomlands stationerad personal avsedda representationskostnader, vilka tidigare inräknats i lönen, särskiljas och medel härför anvisas under ett särskilt anslag.

Det har enligt vad som upplysts visat sig att personalsituationen inom utrikesförvaltningen nödvändiggjort, att ett antal i Sverige stationerade och i utrikesdepartementet tjänstgörande befattningshavare måst tagas i anspråk för utlandstjänstgöring under längre eller kortare tid för överbryggande av vakanser m. m. Utskottet har i anledning härav icke något att erinra mot att förevarande anslag må användas för representationstillägg, som efter lönenämndens hörande prövas böra utgå till tjänsteman i utrikesdepartementet, vilken utan omstationering tages i anspråk för tjänstgöring inom utrikesrepresentationen.

Den föreslagna uppräknings av anslaget, som är betingad av kostnadsökningar utomlands, tillkomsten av nya utlandsmyndigheter och ökad personal utomlands, finner utskottet sig böra tillstyrka.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Representationsbidrag till utlandstjänstemän* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 3 600 000 kr.

4:o **Vissa bostadskostnadsersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 4, s. 11), vilket innebär en uppräknings av anslaget så att det motsvarar nettoutgiften under budgetåret 1963/64, innebärande en ökning med 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa bostadskostnadsersättningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 3 600 000 kr.

5:o **Inventarier för beskickningar, delegationer och konsulat.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt A 5, s. 11—14) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 525 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 2 500 000 kr.

Jämlikt 38 § statens allmänna avlöningsreglemente (Saar) skall för sändebud avsedd bostad genom statens försorg vara försedd med möblering och andra inventarier för representationsändamål. I praktiken har emellertid statsmöblering under senare år i allt större utsträckning kommit att beröra även bostäder för annan utsänd personal inom utrikesförvaltningen, sedan 1951 års riksdag bemyndigat Kungl. Maj:t att bestrida utgifter för möbelanskaffning inte blott för bostäder åt sändebud utan, där så prövas ändamålsenligt, även till andra bostäder i statsägda eller av staten förhyrda fastigheter. Företrädesvis har det varit fråga om bostäder åt generalkonsuler, kanslistor och biträden för skriv- och kontorsgöromål.

Utrikesdepartementets bostadsmöbleringsutredning har haft till uppdrag att undersöka huruvida det vore möjligt att på längre sikt uppnå en påtaglig minskning av utgifterna för flyttningsersättningar genom att kraftigt öka beståndet av möblerade bostäder åt utrikesförvaltningens utsända personal. Utredningen har kommit till att den lämpligaste lösningen vore att genomföra statlig helmöblering av bostäderna utom Europa och i Moskva samt att på statens bekostnad anskaffa möbler för representationsändamål i övrigt. Biträdespersonal skulle i varje fall erhålla helmöblerade bostäder.

Departementschefen har ansett, att resultatet av utredningen icke bör läggas till grund för förslag till riksdagen. Det har befunnits lämpligast att tills vidare fortsätta med förenämnda nu tillämpade system.

I det nu äskade anslaget ingår ett belopp av ca 500 000 kr. för möblering av bostäder åt viss personal i icke-chefsställning.

Utskottet. Såsom av propositionen framgår har utrikesdepartementets bostadsmöbleringsutredning framlagt förslag till principer för statsmöblering av bostäder för utsända diplomatiska och konsulära tjänstemän m. fl. Departementschefen har lämnat en redogörelse för det huvudsakliga innehållet i förslaget men ansett, att detsamma icke bör läggas till grund för proposition till riksdagen. Utskottet har därför icke funnit anledning att nu ytterligare beröra denna fråga.

Utskottet anser sig böra tillstyrka, att nuvarande system för statsmöblering av bostäder för utsända diplomatiska och konsulära tjänstemän m. fl. tillämpas tills vidare. Detta innebär, att — bortsett från sändebud, vilkens bostad jämlikt allmänna avlöningsreglementet skall genom statens försorg vara försedd med möblering och andra inventarier för representationsändamål — personalbostäder för biträden på samtliga stationeringsorter samt för råd, sekreterare och kanslistor, främst på stationeringsorter med tropiskt klimat, möbleras helt eller delvis allt i den mån anslagsmedel finnas tillgängliga. Under punkten 24 i det följande tillstyrker utskottet framlagt förslag om att genom möbellån underlätta för tjänstemän att skaffa sig ett för utlandstjänst lämpat möblemang.

Mot Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning, som i förhållande till innevarande budgetår innebär en höjning med 25 000 kr., har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Inventarier för beskickningar, delegationer och konsulat* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 525 000 kr.

6:o) **Kursdifferenser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 6, s. 14), innebärande att anslaget liksom för löpande budgetår uppföres med ett formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kursdifferenser* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

7:o) **Ersättningar åt olönade konsulter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 7, s. 14 och 15), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar åt olönade konsulter* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 100 000 kr.

8:o) **Särskilda förhandlingar med främmande makter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 8, s. 15), innebärande en på grund av utgiftsutvecklingen på anslaget föranledd höjning med 1 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilda förhandlingar med främmande makter* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 3 500 000 kr.

9:o) **Kostnader för vissa nämnder m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 9, s. 15), innebärande en anslagshöjning av 10 000 kr., som föranledes dels av belastningsvärdena, dels av inrättandet av en ny nämnd, avsedd att fördela viss gottgörelse till svenska medborgare, vilka utsatts för nazistisk förföljelse, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för vissa nämnder m. m.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 40 000 kr.

10:o) **Kommittéer m. m. Extra utgifter. Tillfälliga representationskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna A 10, A 11 och A 12, s. 16), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1965/66 anvisa
a) till *Kommittéer m. m.* ett reservationsanslag av 300 000 kr.;

- b) till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 125 000 kr.;
 c) till *Tillfälliga representationskostnader* ett förslagsanslag av 600 000 kr.

Bidrag till vissa internationella organisationer

11:o) **Permanent skiljedomstolens internationella byrå i Haag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 1, s. 17), innehärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Permanent skiljedomstolens internationella byrå i Haag* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 4 000 kr.

12:o) **Förenta Nationerna.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt B 2, s. 17 och 18) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 10 300 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 9 000 000 kr.

Till utskottet har överlämnats en inom utrikesdepartementet upprättad, av chefen för departementets administrativa avdelning den 30 januari 1965 för ministern undertecknad *promemoria angående Sveriges beräknade bidrag till Förenta Nationerna för åren 1965 och 1966*. Promemorian är av följande lydelse:

1. FN:s generalförsamling har ännu inte antagit någon resolution om 1965 års budget. Generalsekreterarens respektive rådgivande kommitténs förslag för 1965 framgår av nedanstående tabell.

	Gen. sekr. förslag dollar	Rådgivande kommittén dollar
<i>A. Förenta Nationerna</i>		
I. Generalförsamlingens, rådets m. fl. organs ordinarie möten	2 911 400	2 567 600
II. Personalkostnader, resor m. m.	63 038 600	62 207 300
III. Byggnader, utrustning m. m.	15 627 250	15 162 150
IV. Särskilda utgifter	9 285 200	9 285 200
V. Tekniskt bistånd	6 400 000	6 400 000
VI. Särskilda uppdrag m. m.	4 036 600	4 011 700
VII. Flyktingkommissarien	2 384 400	2 235 000
<i>B. Internationella domstolen</i>		
VIII. Internationella domstolen	1 010 300	995 300
	<hr/>	<hr/>
	<i>Summa utgifter</i> 104 693 750	102 964 250
<i>Avgår:</i> andra inkomster än återbäring från skatteutjämningsfonden	6 127 600	6 249 600
<i>Avgår:</i> återbäring från skatteutjämningsfonden	10 560 000	10 455 000
	<hr/>	<hr/>
	88 006 150	86 259 650

Under antagande av att rådgivande kommitténs förslag följs skall alltså 86 259 650 dollar uttaxeras från medlemsländerna i enlighet med bidrags-skalan.

2. Enligt bidragskommitténs förslag, som inte heller kunnat behandlas av generalförsamlingen, skall Sveriges bidragskvot fr. o. m. 1965 vara 1,26 % (tidigare 1,30 %).

3. En överslagsberäkning ger alltså vid handen att Sveriges bidrag till täckande av FN:s ordinarie budgetkostnader för år 1965 blir 1,26 % \times 86 259 650, d. v. s. 1 086 871 dollar eller ca 5 600 000 kr. FN:s budget för 1966 kan givetvis inte exakt beräknas. I statsverkspropositionen har det ordinarie svenska bidraget till FN:s räkenskapsår 1966 beräknats till 5 700 000 kr. En mindre ökning är att förvänta på grund av sannolika höjningar av ränte- och amorteringskostnaderna för FN:s obligationslån, på vilket nyteckningar företagits under år 1964.

4. Kostnaderna för FN:s vaktstyrka i Främre Orienten år 1966 beräknas öka betydligt jämfört med 1965. I statsverkspropositionen föreslås 1 656 000 kr.

Kostnaderna för eventuell FN-verksamhet på Cypern 1966 låter sig inte beräknas på grund av osäkerheten om den framtida händelseutvecklingen. För Cypern och liknande ändamål har i statsverkspropositionen föreslagits ett be-
lopp om 2 950 000 kr.

5. I statsverkspropositionen för budgetåret 1965/66 har föreslagits ett anslag till Förenta Nationerna på 10,3 milj. kr., innebärande en ökning med 1,3 milj. kr. Enligt nu tillgängliga uppgifter synes inte anledning föreligga att ändra de gjorda beräkningarna.

Utskottet. Såsom framgår av utrikesdepartementets i det föregående redovisade promemoria har Förenta Nationernas generalförsamling ännu icke antagit någon resolution om 1965 års budget och ej heller behandlat bidragskommitténs framställning. De i statsverkspropositionen beräknade kostnaderna grunda sig på rådgivande kommitténs förslag. Med hänsyn till vad i promemorian anförts finner utskottet sig böra tillstyrka den äskade medelsanvisningen, vari jämväl inräknats kostnader för FN:s vaktstyrka i Främre Orienten samt för Cypern och liknande ändamål.

Det äskade anslaget innebär i förhållande till löpande budgetår en höjning med 1 300 000 kr.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Förenta Nationerna* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 10 300 000 kr.

13:o **Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt B 3, s. 18 och 19) att till ifrågasvarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 2 900 000 kr.

Till utskottet har överlämnats en inom utrikesdepartementet upprättad, av chefen för departementets administrativa avdelning den 30 januari 1965 för

ministern undertecknad *promemoria angående Sveriges bidrag till OECD för budgetåret 1965/66*. Promemorian är av följande lydelse:

I statsverkspropositionen till 1965 års riksdag har förslagsanslaget till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling för budgetåret 1965/66 upptagits till 3 000 000 kr.

Sedan de kalkyler, som låg till grund för ifrågavarande beräkningar gjordes, har rådet antagit organisationens budget för 1965. Den antagna budgeten skiljer sig från det ursprungliga förslaget i det att vissa däri medtagna utgifter för organisationens nybygge beräknas till 12,8 milj. francs i stället för 20,8 milj. francs. Denna minskning beror på en försening med arbetets igångsättning och innebär således icke någon reell besparing. Under behandlingen i organisationens budgetkommitté har generalsekreterarens budgetförslag vidare nedskurits med cirka 3 milj. francs. Slutligen har nya bidragsskalor antagits, vilka för Sveriges del är något lägre än de tidigare. Detta beror på att Japan under 1965 för första gången deltar i finansieringen av organisationens verksamhet för helt år.

Sveriges bidrag till organisationen skulle mot bakgrund av ovanstående komma att uppgå till följande belopp: för huvudorganisationen 1,9 milj. (2,46 procent), för ENEA 102 000 (4,07 procent), för ENEA:s programbibliotek och Compilation Centre 46 000 (4,35 procent), för Eurochemic 691 000 (6,27), för ECMT 18 700 (4,01 procent) och för Development Centre 105 000 (2,46 procent) eller sammanlagt 2,8 milj. francs.

Då den främsta anledningen till denna minskning — från tidigare beräknade 3,1 milj. till 2,8 milj. francs — hänförs sig till den uppskjutna utgiften för nybygget, som torde komma att belasta organisationens budget för 1966, för vilket år i övrigt inga beräkningar föreligger av utvecklingen av dessa kostnader, synes ingen anledning föreligga att ändra den i statsverkspropositionen föreslagna medelsanvisningen.

Utskottet. I statsverkspropositionen har anslaget för nästa budgetår uppförts med 3 000 000 kr. Sedan de kalkyler, som då lågo till grund för anslaget beräkning, gjordes, har rådet antagit organisationens budget för år 1965. Den antagna budgeten skiljer sig i vissa avseenden från det ursprungliga förslaget. Med hänsyn till vad i utrikesdepartementets i det föregående redovisade promemoria framhållits synes anledning icke föreligga att ändra den i statsverkspropositionen föreslagna medelsanvisningen. Utskottet tillstyrker alltså Kungl. Maj:ts förslag, som i förhållande till löpande budgetår innebär en anslagshöjning av 100 000 kr.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kr.

14:o **Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA).** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt B 4, s. 19) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 400 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 000 000 kr.

Till utskottet har överlämnats en inom utrikesdepartementet upprättad, av chefen för departementets administrativa avdelning den 30 januari 1965 för ministern undertecknad *promemoria angående anslaget till EFTA för budgetåret 1965/66*. Promemorian är av följande lydelse:

1. I statsverkspropositionen har med ledning av väntad belastning under innevarande budgetår och en förutskickad inte oväsentlig höjning av EFTA:s utgifter för budgetåret 1965/66 föreslagits ett förslagsanslag av 1 400 000 kr.

2. Organisationens budget för 1965/66 har ännu inte fastställts. Vid tidpunkten för statsverkspropositionens framläggande uppskattades Sveriges bidrag till EFTA:s stat för innevarande budgetår till omkring 1 150 000 kr. Sedermera har emellertid budgetkommittén på grundval av en av generalsekreteraren framlagd tilläggsbudget förutskickad redan vid godkännandet av innevarande års budget, till rådet framlagt förslag om en tilläggsstat på 494 900 schw. francs, vilket enligt gällande bidragsskala för Sveriges del innebär att vårt bidrag ökar med omkring 110 000 kr. Orsaken härtill är huvudsakligen det trängande behovet av utökad sekretariatspersonal. Rådet har ännu inte tagit ställning till budgetkommitténs förslag, som kan komma att underkastas vissa ändringar.

3. Det i statsverkspropositionen föreslagna anslagsbeloppet synes böra bibehållas, emedan organisationens budget för innevarande år ännu inte slutgiltigt fastställts och den höjning av EFTA:s stat, som förväntas, redan förutskickats vid beräkningen av anslaget. Sveriges bidrag till Europeiska frihandelssammanslutningen under budgetåret 1965/66 bör följaktligen upptagas med 1 400 000 kr.

Utskottet. EFTA:s budget för nästa budgetår har ännu icke slutgiltigt fastställts. Då förutsedd höjning av organisationens stat medtagits vid beräkningen av det i statsverkspropositionen föreslagna anslaget, anser utskottet i likhet med vad som förordas i utrikesdepartementets i det föregående redovisade promemoria, att anledning icke föreligger att frångå den äskade medelsanvisningen. Utskottet tillstyrker alltså Kungl. Maj:ts förslag, som i förhållande till löpande budgetår innebär en anslagshöjning av 400 000 kr.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA)* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 400 000 kr.

15:o **Europarådet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt B 5, s. 19 och 20) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 700 000 kr.

Till utskottet har överlämnats en inom utrikesdepartementet upprättad, av chefen för departementets administrativa avdelning den 30 januari 1965 för ministern undertecknad *promemoria angående Sveriges bidrag till Europarådet för budgetåret 1965/66*. Promemorian är av följande lydelse:

1. Europarådets budget för kalenderåret 1965 fastställdes den 8 december 1964. Den sålunda fastställda utgiftssumman uppgår till 26 978 010 franska francs, varav 25 965 970 francs skall täckas genom bidrag från medlemsregeringarna, medan återstoden bestrides huvudsakligen av medlemmarna i det s. k. partiella avtalet. Med tillämpning av det för Sverige gällande, numera från 2,66 till 2,63 procent sänkta repartitionstalet, uppgår det svenska bidraget till 682 905,01 francs eller i svenskt mynt 717 391: 71 kr. Förslag om viss personalförstärkning till Europarådsförsamlingens sekretariat har framlagts, men beslut i frågan har uppskjutits i avvaktan på vissa ytterligare upplysningar från församlingen. Under antagande att förslaget godkännes, torde det svenska bidraget för 1965 komma att uppgå till cirka 735 000 kr.

2. Europarådets budget för kalenderåret 1966 kommer att fastställas i december månad innevarande år. Till utgångspunkt för beräkningen av Sveriges bidrag för sagda år torde tagas det beräknade bidraget för 1965, d. v. s. 735 000 kr., vartill bör läggas ett mindre belopp för automatiska kostnadsökningar, beräknat till 50 000 kr.

3. Därutöver bör beräknas 15 000 kr. för finansiering av Sveriges deltagande i en Europarådsutställning 1966 i Stockholm över Drottning Kristina.

4. Sveriges bidrag till Europarådet under budgetåret 1965/66 bör följaktligen upptagas med sammanlagt 800 000 kr.

Utskottet. Av det anförda framgår att Sveriges bidrag till Europarådets budget för budgetåret 1965/66 beräknas uppgå till 785 000 kr. Utskottet har icke något att erinra mot den verkställda beräkningen liksom ej heller mot att i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag ett belopp av 15 000 kr. anvisas för att täcka en del av kostnaderna för förberedelsearbetet beträffande den planerade Europarådsutställningen i Stockholm år 1966 om drottning Kristina.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Europarådet* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kr.

16:o) **Röda Korsets internationella kommitté.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 6, s. 20), innebärande oförändrad medelsanvisning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Röda Korsets internationella kommitté* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 50 000 kr.

Diverse

17:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Beskickningsfastigheternas delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna D 1 och D2, s. 52) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1965/66 anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Beskickningsfastigheternas delfond* ett förslagsanslag av 12 749 000 kr.;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* ett förslagsanslag av 1 590 000 kr.

18:o) **Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare m. fl.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt D 3, s. 52 och 53) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 100 000 kr.

I prop. 1964: 1 (bil. 5 s. 64) föreslogs, att förevarande anslag, under hänvisning till en ändring av 26 § sjömanslagen och en i samband därmed företagen omfördelning av medel för sjömäns hemresa, skulle minskas med 50 000 kr. Sedan reformen nu verkat någon tid och med hänsyn till ökat medelsbehov för andra ändamål, avsedda att täckas från förevarande anslag finner departementschefen att detsamma bör uppföras med ett högre belopp än för innevarande år. Det har beräknats att en höjning med 50 000 kr. skulle vara till fyllest för att i avvaktan på det första årsresultatet av anslagsomläggningen avseende sjömannens hemresor motsvara uppkommande medelsbehov för kostnader för sjöfolk och för svenska medborgare och vissa statslösa, som enligt särskilda regler må komma i åtnjutande av visst bistånd i händelse av nödställd belägenhet vid vistelse utomlands.

Utskottet har icke funnit något vara att erinra mot den verkställda anslagsberäkningen och tillstyrker alltså Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare m. fl.* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kr.

19:o) Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 4, s. 53), innebärande fortsatt successiv avveckling av anslaget, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 15 000 kr.

20:o) Särskilda medel för upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt D 6, s. 59) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 300 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 2 175 000 kr.

Den verksamhet som bedrivs med hjälp av detta anslag föreslås skola fortsätta efter de linjer som nu etablerats och i ungefär samma omfattning som för närvarande. Med utgångspunkt från de s. k. länderaktionerna bör ett än närmare samgående mellan upplysningsorgan kunna förverkligas under nästkommande budgetår. Detta är enligt departementschefens uppfattning särskilt angeläget på grund av inflyttningen i det s. k. Sverige-huset, som beräknas stå färdigt i början av 1967. Med hänsyn härtill synes under 1965 särskild uppmärksamhet böra ägnas upplysningsverksamhetens organisationsfrågor.

De fem nordiska länderna har enat sig om ett gemensamt framträdande vid världsutställningen i Montreal 1967. Medel till det svenska deltagandet i denna manifestation, som är det största samnordiska projektet hittills av denna art, avses bli tagna ur här ifrågavarande anslag jämte anslag till kommersiell information under tionde huvudtiteln.

För de här nämnda syftena bör anslaget räknas upp med 125 000 kr. Ett belopp om 300 000 kr. bör även under nästkommande budgetår reserveras för kulturutbyte med särskilda länder.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot att anslaget utnyttjas i enlighet med de av departementschefen angivna riktlinjerna. Ej heller har utskottet något att invända mot den föreslagna anslagsuppräkningsen av 125 000 kr. Utskottet delar departementschefens uppfattning, att med utgångspunkt i de s. k. länderaktionerna och med hänsyn till att det s. k. Sverige-huset beräknas stå färdigt i början av år 1967 ett än närmare samgående mellan upplysningsorganen bör kunna förverkligas under nästa budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Särskilda medel för upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 2 300 000 kr.

21:o) **Bestridande av resekostnader för inom Förenta Nationerna utsedda svenska stipendiater.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt D 7, s. 60) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 7 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 000 kr.

Genom åtagande i konventionen har Sverige skyldighet att svara för resekostnaderna för vissa av FN utsedda svenska stipendiater. Anslaget har under en följd av år på grund av ringa belastning och därav följande behållning uppförts endast med ett formellt belopp av 1 000 kr. Under sisteförflutna år har emellertid en förhållandevis kraftig medelsförbrukning förekommit varför departementschefen föreslår att anslaget för budgetåret 1965/66 höjes med 6 000 kr.

Utskottet finner sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bestridande av resekostnader för inom Förenta Nationerna utsedda svenska stipendiater* för budgetåret 1965/66 anvisa ett reservationsanslag av 7 000 kr.

22:o) **Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt D 8, s. 60—63) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 423 000 kr.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Harald Pettersson* (I: 366) och den andra inom andra kammaren av herr *Johansson* i Växjö *m. fl.* (II: 434), hemställts att riksdagen måtte till upplysningsverksamhet rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor under tredje huvudtiteln för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 458 000 kr. varav till Svenska FN-förbundet må utgå 100 000 kr.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen II: 434.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 200 000 kr.

Anslaget till Utrikespolitiska institutet föreslås höjt för att medge institutet att följa löneutvecklingen inom den statliga sektorn. Institutet bör också erhålla täckning för ATP-kostnaderna. Därjämte förordas att institutet erhåller bidrag till anställande av en administrativ sekreterare med lönesättning motsvarande lönegrad A 23. För nämnda ändamål erfordras ett belopp om 74 000 kr. Därjämte bör institutet erhålla täckning för de merkostnader av engångskaraktär som uppkommer i samband med institutets

flyttning till nya lokaler. Departementschefen förordar att ett belopp om 104 000 kr. anslås för flyttningskostnader och inredningsarbeten i de nya lokalerna. Sammanlagt erfordras således för institutets del en anslagshöjning om 178 000 kr.

Vid statsutskottets behandling av anslaget till Svenska FN-förbundet och med detsamma samverkande organisationer under våren 1964 framkom önskemål om samordning av den informationsverksamhet, som bedrivs av utrikesdepartementet, Nämnden för internationellt bistånd, Svenska FN-förbundet och vissa andra instanser (SU 1964: 3 s. 27). Med anledning härav tillkallade Kungl. Maj:t den 23 april 1964 en utredningsman med uppgift att inkomma med förslag i frågan.

I avvaktan på att utredningsmannen redovisar sina förslag förordas att FN-förbundets och med detsamma samverkande organisationers äskande tillmötesgås så till vida att en viss av allmän kostnadsstegring betingad uppräkning av anslaget göres. Departementschefen föreslår därför att anslaget till Svenska FN-förbundet jämte samverkande organisationer höjes från 50 000 kr. till 65 000 kr.

Departementschefen förordar vidare att ett belopp om 30 000 kr. anvisas för FN:s internationella samarbetsår.

Utskottet har funnit den gjorda anslagsberäkningen rörande Utrikespolitiska institutet böra godtagas, varför utskottet tillstyrker att bidraget till institutet ökas med 178 000 kr.

I sitt av föregående års riksdag godkända utlåtande nr 3 föreslog utskottet, att undersökning skulle verkställas beträffande frågan om samordning av den informationsverksamhet, som bedrivs av utrikesdepartementet, Nämnden för internationellt bistånd, Svenska FN-förbundet och vissa andra instanser. Såsom av propositionen framgår har Kungl. Maj:t i anledning därav under våren förra året tillkallat en utredningsman med uppgift att inkomma med förslag i frågan.

Svenska FN-förbundet och med detsamma samverkande organisationer ha för nästa budgetår begärt en anslagshöjning av 50 000 kr. Samma yrkande har framställts i de båda föreliggande motionerna. Utskottet anser i likhet med departementschefen, att, i avvaktan på resultatet av förenämnda utredning, höjningen bör begränsas till 15 000 kr. Utskottet vill erinra om att förra årets riksdag höjde detta bidrag med över 40 %. Kungl. Maj:ts föreliggande förslag innebär en höjning med 30 %.

FN-förbundet har under hänvisning till Förenta Nationernas generalför-samlings beslut att proklamera år 1965 såsom »Det Internationella Samar-betsåret» hemställt om ett engångsanslag av 60 000 kr. för förbundets upp-lysningskampanj. Utskottet anser sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag att för ändamålet anvisas 30 000 kr.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 366 och II: 434, till *Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor* för budgetåret 1965/66 anvisa ett anslag av 423 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

23:o) **Inköp, uppförande och istandsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1, s. 64—67) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 000 000 kr.

Den 1 juli 1964 stod till Kungl. Maj:ts disposition under detta anslag ett sammanlagt belopp av 4 364 000 kr. Av dessa medel har Kungl. Maj:t anvisat 100 000 kr. för utredningar m. m. av utrikesrepresentationens lokalfrågor. Vidare har för förvärv av en villafastighet i Léopoldville disponerats 96 000 kr.

Reserverade medel av det för innevarande budgetår till förfogande stående beloppet, 4 168 000 kr., har i första hand avsatts för de i 1964 års statsverksproposition anmälda fastighetsfrågorna i Belgrad, Bonn, New York, Rabat, Tunis och Wellington samt om- och tillbyggnad av sändebudsbostaden i Léopoldville. Dessutom har aktualiserats fråga om fastighetsförvärv i Bern.

Under budgetåret 1965/66 kommer i första hand att aktualiseras nybyggnadsfrågorna i Kairo, Teheran, Islamabad, Paris och Lagos.

Medel har anvisats för inköp av tomt i *Kairo* för utförande av en ambasadanläggning. Definitivt köpeavtal har nyligen träffats och programmering genomförts för anläggningen. Projekteringsarbetet beräknas kunna igångsättas i början av år 1965.

Tomt har inköpts i *Teheran* för nybyggnad av sändebudsbostad. Utarbetandet av byggnadsprogram för denna anläggning pågår och avsikten är att genomföra projekteringen under loppet av nästa år.

Tomtmark har säkerställts för svenska statens räkning i Pakistans nya huvudstad *Islamabad* genom förvärv av tomträtt för en beskickningsanläggning. Utredning pågår för närvarande om den omfattning nybyggnadspro-

jektet bör få. Med hänsyn till att vederbörande pakistanska myndigheter avser att etablera sig i den nya huvudstaden under år 1965 kommer projekteringsarbetet att bedrivas med sådan skyndsamhet, att byggnadsarbetena om möjligt skall kunna igångsättas i början av år 1966.

Projekteringen av ny beskickningsfastighet i *Paris* har ytterligare fördröjts bland annat på grund av överväganden och utredningar rörande eventuellt förvärv av grannfastighet samt de franska myndigheternas långtgående krav på utformningen av anläggningen. Underlag för beräkning av medelsbehovet väntas dock föreligga under våren 1965.

En tidigare för beskickningen i *Lagos* reserverad tomt har under år 1964 kunnat tillföras statsverket med tomträtt. Med hänsyn till den stipulerade tidsfrist om ca två år, under vilken tomten skall ha bebyggts, kommer projekteringen att påskyndas med sikte på att byggnadsarbetena skall kunna igångsättas inom ett år.

Frågan om medelsanvisningar för de aktuella nybyggnadsprojekten kommer beträffande större objekt att underställas riksdagens prövning.

Utöver nyss angivna nybyggnadsärenden kan även andra behov bli aktuella under kommande budgetår, varvid bl. a. må nämnas fastighetsfrågor i *Lissabon*, *Prag*, *Peking* och *London*.

Sedan flera år har man kontinuerligt sökt finna ändamålsenliga lokaler för ambassaden i *Lissabon*. Under år 1964 har lämpliga kanslilokaler kunnat förhyras i en centralt belägen fastighet. Frågan om en funktionell sändebudsbostad är dock fortfarande olöst. Sonderingar har utförts rörande möjligheterna att inköpa en lämplig bostad eller tomt för nybyggnad utan att hittills ha givit något godtagbart resultat.

Beskickningen i *Prag* disponerar merparten av en förhyrd villabyggnad med gott läge. En lösning av lokalfrågan på längre sikt är under utredning.

I *Peking* måste lokalfrågan för beskickningen lösas inom kort, sedan de kinesiska myndigheterna låtit förstå, att den nuvarande chefsbostaden inte kan beräknas vara disponibel någon längre tid ytterligare. Därjämte är kanslilokalerna i sådant skick, att nya lokaler bör anskaffas snarast möjligt. Förhandlingar har upptagits rörande disposition av alternativa tomtförslag inom särskilt anvisat diplomatområde.

Lokalfrågan för beskickningen i *London* har aktualiserats, då den återstående hyrestiden för den nuvarande kanslifastigheten är relativt kort. Förberedande undersökningar har igångsatts för att klarlägga alternativa möjligheter till lösning av lokalproblemet.

* Som anmälts i 1960 års statsverksproposition har tomt preliminärt reserverats för en svensk beskickningsanläggning i Brasiliens huvudstad *Brasilia*, vilken utan kostnad ställes till disposition av de brasilianska myndigheterna. Hittills har Sverige liksom övriga nordiska länder icke formellt accepterat anbudet, eftersom någon tidpunkt för utrikesministeriets överflyttning ännu icke fastställts och resp. land måste förpliktiga sig att

igångsätta bebyggandet av tomten viss tid efter mottagandet. Enligt nu föreliggande uppgifter kommer nämnda överflyttning förmodligen att äga rum under senare hälften av år 1965. Samråd har sedan en längre tid ägt rum mellan de danska, finska, norska och svenska utrikesdepartementen och respektive fackmyndigheter rörande möjligheterna att uppställa likartade villkor för övertagande av de erbjudna donationstomterna, vilka gränsar till varandra. Viss samverkan vid projektering och byggande av beskickningsanläggningarna förutses även.

För budgetåret 1965/66 har ett belopp om 1 milj. kr. ansetts böra uppföras för att möta behov, som kan uppkomma därest fördelaktiga inköpsobjekt skulle framkomma beträffande de utlandsmyndigheter, där tomt- eller fastighetsfrågan ännu ej lösts.

Utskottet har vid sin granskning av de beräkningar, som ligga till grund för det nu äskade anslaget, funnit motiverat, att detsamma uppföres med av Kungl. Maj:t äskat belopp. Såsom förutsatts i 1952 års riksdagsbeslut i samband med det lämnade bemyndigandet för Kungl. Maj:t att inom ramen för anvisade medel inköpa, uppföra och iståndsätta fastigheter för utrikesrepresentationen bör Kungl. Maj:t jämväl för nästa års riksdag anmäla, vilka åtgärder som i här förevarande avseenden vidtagits under det närmast förflutna budgetåret.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Inköp, uppförande och iståndsättande av fastigheter för utrikesrepresentationen* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kr.

Statens utlåningsfonder

24:o) **Utrikesförvaltningens lånefond.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1, s. 67 och 68) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 200 000 kr.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 100 000 kr.

Fonden uppgår för närvarande till 825 000 kr. Det har framkommit att framför allt de yngre tjänstemännen vid utrikesförvaltningen i samband med omstationering ofta haft svårigheter att finansiera inköp av möbler och andra inventarier för de bostäder, som med hänsyn till tjänstens krav anvisats dem utomlands. Främst har svårigheterna blivit akuta då tjänstemännen tillträtt sina första utlandsposter, då lånebehov för möbelinköp konkurrerat med lånebehov för andra ändamål. För att underlätta för dessa tjäns-

temän att skaffa sig ett för utlandstjänst lämpat möblemanng föreslår departementschefen att fonden tillföres ytterligare 200 000 kr. att användas för möbellån med en amorteringstid på högst fem år men i övrigt löpande på samma villkor som övriga lån ur fonden.

Utskottet tillstyrker, att fonden tillföres ytterligare 200 000 kr. för att tillgodose behov av lån för möbelköp i enlighet med departementschefens förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Utrikesförvaltningens lånefond* för budgetåret 1965/66 anvisa ett investeringsanslag av 200 000 kr.

25:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande i fråga om nedannämnda av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

punkten C 1: Förenta Nationernas utvidgade tekniska biståndsprogram (EPTA),

punkten C 2: Förenta Nationernas Särskilda fond,

punkten C 3: Förenta Nationernas barnfond (UNICEF),

punkten C 4: Biträdande experter för multilateral biståndsverksamhet,

punkten C 5: Övrigt multilateralt tekniskt bistånd,

punkten C 6: Nämnden för internationellt bistånd (NIB): Avlöningar,

punkten C 7: Nämnden för internationellt bistånd (NIB): Omkostnader,

punkten C 8: Fältprojekt,

punkten C 9: Stipendiat- och kursverksamhet,

punkten C 10: Rekrytering och utbildning av experter,

punkten C 11: Nordiskt bistånd,

punkten C 12: Humanitärt bistånd samt

punkten D 5: Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 23 februari 1965

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Ivar Johansson, Fritz Persson, Axel Andersson, Virgin, fru Wallentheim, herrar Söderberg, Bertil Petersson, Nils Theodor Larsson, Hjorth och Dahlén; samt

från a n d r a kammaren: herrar Bohman, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Ståhl, Blidfors, Eliasson i Sundborn, Almgren, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, herrar Bergman, Nihlfors, fröken Olsson, herrar Antonsson, Nelander och Petersson.

Reservation

vid *punkten 1* (Utrikesförvaltningen: Avlöningar) av herr *Dahlén*.